

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Cloo - Soet, Akke

Kenmerk

Z.23.398063 / D.23.1646665

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Jaarstukken 2022, eerste begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 Veiligheidsregio Fryslân.

Onderwerp

Jaarstukken 2022, eerste begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 Veiligheidsregio Fryslân.

Voorgesteld besluit

1. Een zienswijze over de resultaatbestemming van de jaarstukken 2022 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen zienswijze over de begrotingswijziging 2023 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.
3. Geen zienswijze over de begroting 2024 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.

Inleiding

Van de gemeenschappelijke regeling (GR) Veiligheidsregio Fryslân (VRF) zijn de jaarstukken 2022, eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 ontvangen. In artikel 29 en 31 van de GR VRF is bepaald dat de gemeenteraad bevoegd is een zienswijze over deze financiële stukken naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van VRF.

Beoogd effect

De belangen van gemeente Heerenveen in de GR VRF veiligstellen.

Argumenten

1.1 De jaarstukken worden voor een groot deel gekleurd door crisis-activiteiten.

De jaarstukken staan wederom voor een groot deel in het teken van diverse crisistaken. De eerste maanden van 2022 betrof dit voornamelijk de coronacrisis. Door de oorlog in Oekraïne en het haperende opvangbeleid is in het voorjaar van 2022 een aantal extra coördinerende taken op VRF afgekomen. Ook

had VRF in 2022 te maken met monkeypox en vogelgriep. Dit heeft alle geledingen van de organisatie in meer of mindere mate beïnvloed. Een bijkomende complicerende factor betreft de huidige financieel-economische tijdsgeest (krappe arbeidsmarkt, tekort aan materiaal en levertijden).

Resultaat

Programma	Resultaat (x € 1.000)
Gezondheid	265
Crisisbeheersing	258
Brandweer	48
Organisatie	323
Resultaat 2022	894

Gezondheid: Het voordelig saldo wordt vooral veroorzaakt door extra opdrachten voor de taken gezondheidsbevordering en beleidsadvisering. Rekening houdend met de extra inzet is er sprake van een voordeel.

Crisisbeheersing: Er is een voordelig resultaat op formatie door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures door de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is er sprake van een voordelig verschil op piket.

Brandweer: Op dit programma zijn voordelen ontstaan door krapte op de arbeidsmarkt en vertraging door de coronacrisis. Nadelig waren de hogere brandstofkosten en de herijking van de voorziening FLO (de kosten lopen sterk op als gevolg van de CAO-stijging).

Organisatie: Een voordelig resultaat op formatie door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures. Daarnaast is het budget voor opleidingen niet volledig besteed.

Resultaatbestemming

	Voorstel tot bestemming
Reserveren voor een aantal specifieke taken	569.000
Resterende deel toevoegen aan de egaliseringsreserve	325.000
Totaal	894.000

Er komen een aantal ontwikkelingen op VRF af, waarvan de verwachting is dat er extra inzet gepleegd moet worden. Het gaat om de volgende specifieke taken:

- Wabo € 170.000

Nu de inwerkingtreding van de omgevingswet opnieuw is uitgesteld, is een langere overbruggingsperiode nodig. De huidige bestemmingsreserve is daardoor niet meer toereikend.

- Projecten € 135.000

Tijdens de crises zijn een aantal leerpunten geïdentificeerd. Deze hebben met name betrekking op P&O gerelateerde vraagstukken. Daarbij is de huidige arbeidsmarkt uitdagend waardoor de huidige p&o functie wordt herijkt. Middels een projectmatige aanpak wil VRF deze leerpunten in de organisatie implementeren. Voor het bedrag zal externe expertise worden ingehuurd om dit te begeleiden. Daarnaast is administratieve ondersteuning nodig om de basis weer op orde te krijgen.

- Kansrijke start € 59.000

De bestuurscommissie Gezondheid heeft in februari 2022 besloten om voor twee jaren in te zetten op een provinciale aanjaagfunctie. Bij de jaarrekening 2021 was slechts voor één jaar een bestemmingsreserve gevormd.

- Publieke gezondheid asielzoekers (PGA) € 125.000

De wens voor de reservering PGA vloeit voort uit een businesscase PGA. Hiermee wordt een toekomstbestendige PGA uitvoering beoogd, waarmee het financieringsrisico kan worden beheerst en waarbij de uitvoering voldoet aan de eisen en normen voor doorlooptijd.

- Integraal zorgakkoord (IZA) € 80.000

In de GGD meerjarenkoers hebben gemeenten de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen bij de uitvoering van de landelijke regelingen IZA. De bestuurscommissie Gezondheid heeft (naar aanleiding van de behoefte van gemeenten) besloten om een coördinerende rol met betrekking tot uitwerking IZA bij de GGD te plaatsen.

1.2 De egalisatiereserve is op peil.

De VRF heeft een egalisatiereserve om tussentijdse fluctuaties in het begrotingssaldo op te vangen. De egalisatiereserve dient een omvang te hebben van tussen de 2% en de 5% van het begrotingstotaal. Als het resterende deel van het resultaat wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve bedraagt de omvang eind 2022 circa € 3,3 miljoen. Dit is 3,8% van de begrotingsomvang.

1.3 De raad is bevoegd een zienswijze over de jaarrekening in te dienen.

In de resultaatbestemming wordt voorgesteld € 325.000 toe te voegen aan de egalisatiereserve. Als reden geeft VRF hiervoor aan dat de maximale omvang van € 4,4 miljoen nog niet is bereikt. Het is niet noodzakelijk om een deel van het resultaat toe te voegen aan de egalisatiereserve. Zonder de toevoeging bedraagt de omvang eind 2022 circa € 3,0 miljoen (3,4% van de begrotingsomvang). Hiermee beschikt VRF over voldoende middelen om tegenvallers op te vangen en zit de reserve nog ruim boven de ondergrens van 2%. Daarom wordt geadviseerd niet in te stemmen met de toevoeging aan de egalisatiereserve en VRF te verzoeken € 325.000 terug te storten naar de gemeenten.

2.1 Met een begrotingswijziging zijn de budgetten voor 2023 weer op orde.

De begrotingswijziging is opgesplitst in de onderstaande onderdelen:

A. Uitvoering van wettelijke taken	(x € 1.000)
Versterking Crisisbeheersing	1.532
Totale kosten	1.532
Extra BDUR-middelen	1.532
Totale dekking	1.532

B. Uitvoering en financiering van projecten	(x € 1.000)
Kaderbrief	
Beleidsadvisering	111
Geactualiseerde uitvoeringsplanning	

JGZ 3.0	250
In te halen werkzaamheden	390
Gezondheidsmonitor	10
WABO	90
Energietransitie	100
<i>Resultaatbestemming 2022</i>	
Publieke gezondheid asielzoekers	120
Kansrijke Start	89
Integraal zorgakkoord (IZA)	80
Projecten	135
Totale kosten	1.375
Onttrekken aan de bestemmingsreserves	1.264
Onttrekken aan de egalisereserve	111
Totale dekking	1.375

C. Autonome ontwikkelingen	(x € 1.000)
Cao	NNB
Totale kosten	NNB
Verhogen financieel kader	NNB
Totale dekking	NNB

Toelichting:

A.

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn middels de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg extra middelen toegekend aan de veiligheidsregio's. Deze middelen zijn bedoeld om een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren.

B.

Kaderbrief: In de kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting 2024. Een ontwikkeling die in de kaderbrief is opgenomen heeft effect op 2023. Dit betreft de beleidsadviesing gezondheid. Voorgesteld wordt om de kosten te onttrekken aan de egalisereserve.

Geactualiseerde uitvoeringsplanning: Dit betreft diverse ontwikkelingen waarvoor bestemmingsreserves zijn gevormd voor de uitvoering.

Resultaatbestemming 2022: Dit betreft inzet van een deel van de gereserveerde middelen bij de jaarrekening. Het restant wordt in de komende jaren uitgegeven.

C.

De loonkosten worden geïndexeerd op basis van de werkelijke ontwikkeling van de CAR-UWO. De cao-onderhandelingen zijn nog niet afgerond. Dit betekent dat de effecten van de cao in de tweede begrotingswijziging zullen worden verwerkt.

2.2 De raad is bevoegd een zienswijze over de wijziging van de begroting in te dienen.

De uitzettingen in 2023 worden opgevangen door inzet van de daarvoor gevormde reserves. Hierdoor heeft dit voor deelnemende gemeenten geen financiële consequenties. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen.

3.1 De indexering is in de begroting 2024 aangepast.

Het financieel kader 2024-2027 vormt het uitgangspunt voor de begroting. Bij de behandeling van de kaderbrief werden de bestuurlijke afspraken over het opstellen van de financiële kaders ter discussie gesteld. Reden hiervoor was de 14,5% indexering voor de materiële kosten, gebaseerd op de consumentenprijsindex van september 2022. VRF heeft bij de kaderbrief een aantal scenario's voorgelegd die kunnen leiden tot een

mogelijke alternatieve oplossingsrichting voor de indexering van de materiële kosten. In uw zienswijze heeft u aangegeven akkoord te zijn met de kaderbrief, onder voorwaarde dat scenario 3 wordt uitgewerkt in de begroting 2024. In dit scenario wordt de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig afgetopt naar 8%. Deze indexatie wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds geëvalueerd. Dit scenario is ook door andere gemeenten positief ontvangen. Daarom is de begroting dan ook opgesteld op basis van dit scenario.

Begroting 2024

De verschillen tussen de kaderbrief en de begroting betreft uitsluitend de bijstelling van de indexatie materiële kosten naar 8%. Eventuele afwijkingen als gevolg van cao-ontwikkelingen worden middels een begrotingswijziging verwerkt, omdat de cao-onderhandelingen nog lopen. De begroting ziet er dan als volgt uit:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel kader 2024-2027	80.526	84.142	87.005	89.967
Indexering 8% i.p.v. 14,5%	-1.798	-1.863	-1.887	-1.910
Bijdrage begroting 2024-2027	78.728	82.279	85.118	88.057

Financiële kengetallen

	2022	2023	2024
Netto schuldquote	33,36%	74,71%	76,60%
Solvabiliteit	10,53%	8,88%	7,49%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Netto schulquote: De netto-schuldquote neemt ten opzichte van 2022 toe, door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen.

Solvabiliteit: De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden.

Structurele exploitatieruimte: De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

3.2 De raad is bevoegd een zienswijze over de begroting in te dienen.

De uitwerking van de begroting 2024 is conform de door u ingediende zienswijze over de kaderbrief 2024-2027 en bevat verder geen afwijkingen. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen.

Risico's of kanttekeningen

3.1 De werkelijkheid verloopt altijd anders.

De context waarin VRF opereert is weerbarstig en dynamisch. De laatste jaren hebben geleerd dat de werkelijkheid altijd anders verloopt. Bij het opstellen van de begroting is VRF er vanuit gegaan dat de crises zijn bezworen. Maar de diverse crises zijn niet de enige uitdagingen waar VRF voor staat. Daarnaast

heeft VRF te maken met een aantal belangrijke landelijke lopende ontwikkelingen zoals de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de discussie rondom taakdifferentiatie bij de brandweer. Tegelijk spelen er grote vraagstukken als het betaalbaar en beschikbaar houden van de zorg en de toenemende vraag tot inzet op preventie. Bijkomende complicerende factor betreft de huidige financieel-economische tijdsgeest.

3.2 De evaluatie van de financiële verordening loopt nog.

Bij de behandeling van de kaderbrief heeft u VRF in de zienswijze ook verzocht om bij wijziging van het financieel beleid de gemeenteraden hiervan, voor vaststelling, in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. De evaluatie van de financiële verordening wordt momenteel uitgevoerd door de Auditcommissie VRF. De uitkomsten zullen worden gedeeld met de gemeenteraden. De raden worden in de gelegenheid gesteld middels een zienswijze hun invloed uit te oefenen.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Wij dienen een zienswijze in over de resultaatbestemming van de jaarstukken 2022.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 22 juni 2023
Wij dienen geen zienswijze in over de eerste begrotingswijziging 2023.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 22 juni 2023
Wij dienen geen zienswijze in over de begroting 2024.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 22 juni 2023

Financiën

Jaarrekening 2022

Het terugstorten van een gedeelte van het rekeningresultaat 2022 zou voor Heerenveen een plus van circa € 24.000 betekenen.

Eerste begrotingswijziging 2023

De begrotingswijziging bevat geen financiële consequenties. Uitzettingen worden opgevangen door inzet van reserves.

Begroting 2024

	2024	2025	2026	2027
Verlaging bijdrage Heerenveen	134.156	137.510	140.259	143.065

De verlaging van de bijdrage heeft uitsluitend betrekking op de aanpassing van de indexatie. Met de correctie van de indexatie was al rekening gehouden in het advies over de kaderbrief 2024-2027 (behandeld raad 26 januari 2023). De financiële consequenties zijn opgenomen in de perspectiefnota 2023.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief financiële stukken VRF

Jaarstukken 2022 VRF

Controleverklaring jaarrekening 2022 VRF

Eerste begrotingswijziging 2023 VRF

Begroting 2024 VRF

Conceptbrief gemeenteraad Heerenveen

